

KVALITETSDEKLARATION

Yrkeshögskolan - sökande

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Eftergymnasiala yrkesutbildningar

Produktkod

UF0701

Referenstid

2023

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid	7
3.2 Frekvens	7
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam anvä ndbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sam anvä ndbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa antal sökande till yrkeshögskolan. Statistiken ska användas för att visa utvecklingen över tid och skillnader mellan redovisningsgrupper såsom utbildningsinriktningar och län.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändarna av statistiken är regering och riksdag, Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), branschorganisationer samt utbildningsanordnare. I det följande beskrivs respektive användares informationsbehov och användningsområdet för statistiken.

- *Regering och riksdag*
Regering och riksdag behöver informationen främst för att kunna avgöra om det finns sökandeunderlag för att kunna bedöma om utbildningsformen kan växa i antal platser. Därutöver vill regeringen kunna följa upp i vilken omfattning sökande bedöms behöriga på grund av reell kompetens, då detta är ett sätt att bredda rekryteringen till yrkeshögskolan.
Regering och riksdag använder även redovisade uppgifter indirekt via MYH:s statistiska årsrapport.
- *Myndigheten för yrkeshögskolan*
MYH behöver informationen i sitt arbete med att bevilja utbildningar och att utforma stödinsatser till utbildningsanordnarna samt för att kunna ge rekommendationer till regering och riksdag om eventuella förändringsbehov i regelverket. MYH behöver redovisad statistik sin statistiska årsrapport och för annan uppföljning som ligger inom ramen för MYH:s uppdrag.
- *Branschorganisationer*
Arbetslivet (branschorganisationer, fackföreningar, arbetsgivare) är den mest centrala intressenten av utbildningsformen då utbildningsformen syftar till kompetensförsörjning i form av examinerade med efterfrågade kvalifikationer. Därför är arbetslivet intresserat av att följa söktrycket totalt sett och inom för dem relevanta utbildningsinriktningar och utbildningar.
- *Utbildningsanordnare och deras intresseorganisationer*
Utbildningsanordnare vill kunna följa söktrycket i olika utbildningsområden och de vill kunna jämföra sina utbildningar med andra anordnares utbildningar inom samma inriktning.

1.2 Statistikens innehåll

Den viktigaste målstorheten är antal sökande totalt och därav antal behöriga sökande.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen är samtliga sökande personer till yrkeshögskoleutbildningar. Målpopulationen består av samtliga personer som lämnat in en fullständig ansökan. En fullständig ansökan ses här som en ansökan inklusive alla underlag som behövs för att utbildningsanordnaren kan göra en behörighetsbedömning.

1.2.2 Variabler

Intressevariablerna är antal sökande, antal behöriga sökande och antal behöriga sökande som bedömts genom reell kompetens.

Målvariablerna är:

- antal sökande
- antal behöriga sökande
- antal behöriga sökande på grund av reell kompetens med stöd av 3 kap. 1§ 4 punkten Förordning ([2009:130](#)) om yrkeshögskolan (YHF) eller med stöd av 3 kap. 4§ (20-procentsregeln) YHF.

Målvariabler och observationsvariabler stämmer överens.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas som antal.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas uppdelat på följande redovisningsvariabler:

- Kön (kvinnor, män)
- Åldersgrupper (24 år och yngre, 25–29 år, 30–34 år, 35–39 år, 40–44 år, 45 år och äldre)
- Nationell bakgrund:
 - Grov indelning (inrikes födda, utrikes födda)
 - Detaljerad indelning (Sverige, Norden, EU, Övriga världen)
 - Svensk/utländsk bakgrund
- Den sökandes utbildningsnivå före YH-utbildningen (förgymnasial utbildning, 2-årig gymnasial utbildning, 3-årig gymnasieutbildning, eftergymnasial utbildning (kortare än 3 år), eftergymnasial utbildning (minst 3 år))
- Den sökandes gymnasiebakgrund (studieförberedande, yrkesförberedande eller övrigt gymnasieprogram)
- Utbildningens utbildningsinriktning
 - Myndigheten för yrkeshögskolans utbildningsområden
 - Utbildningsinriktning enligt SUN 2020, 1-siffer
 - Myndigheten för yrkeshögskolans lokala utvidgning av SUN 2020

- Utbildningens studietakt (heltid, deltid) och studieform (bunden, distans)
- Utbildningens längd (minst 0,5 år mindre än 1 år, minst 1 år mindre än 1,5 år, minst 1,5 år mindre än 2 år, minst 2 år mindre än 2,5 år, minst 2,5 år mindre än 3 år, minst 3 år maximalt 3,5 år)
- Kommun där utbildningen bedrevs

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser sökande till utbildningsomgångar som startat 2023.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten av antal behöriga sökande bedöms vara mycket god. De statistikvärden som tas fram bygger på en totalundersökning med lågt bortfall.

Under insamlingsarbetet tas återkontakt med anordnare som missat att rapportera vissa utbildningsomgångar eller materialet avviker stort från vad som rapporterats till MYH gruppinsamling ("Mina sidor"). De insamlade uppgifterna kontrolleras dessutom så att ingen sökande rapporterats mer än en gång per utbildningsomgång. Slutligen jämförs aggregerade uppgifter med tidigare år för att upptäcka eventuella avvikelser. Antal sökande överskattas då även ofullständiga ansökningar ingår. Inga osäkerhetsintervall tas fram.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största osäkerhetskällan bedöms vara ramtäckningen (rampopulation).

2.2.1 Urval

Denna osäkerhetskälla är inte relevant då undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningen omfattar alla omgångar av yrkeshögskoleutbildningar med start under 2023. Som ram har MYH:s förteckning över utbildningsomgångar samt tillhörande uppgift om utbildningsanordnare använts. Ingen utvärdering av ramens kvalitet har gjorts, men den antas hålla mycket god kvalitet då den levereras av MYH som ansvarar för tillståndsgivningen för utbildningsformen.

Rampopulationen består av samtliga sökande. Rampopulationens brister utgörs främst av utbildningsomgångar som under insamlingens gång blivit inställda. För att minimera problem med ramtäckning levererar MYH uppdaterade uppgifter om utbildningsomgångar under insamling vid fem tillfällen. Det förekommer övertäckning då samtliga sökande ska rapporteras som lämnat uppgift om namn och personnummer och som skickat in sin ansökan. Det innebär att även ofullständiga ansökningar, där anordnaren inte kunnat genomföra en behörighetsprövning, ingår i statistiken. Övertäckningen kan inte kvantifieras. Det är okänt om det förekommer någon undertäckning och hur stor den i så fall är.

2.2.3 Mätning

Uppgiftsinsamling har skett via filinläsning där uppgiftslämnarna själva läser in sina filer via insamlingsverktyget SIV. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller lämnar ofullständiga uppgifter. Det finns dock kontroller på tvingande uppgiftslämning för flera variabler samt flera granskningar av materialet för att uppnå fullständighet och korrekta uppgifter. Inga formella studier har gjorts för att närmare kvantifiera osäkerheter som uppstår till följd av mätfel.

Mätfel som kan förekomma är om felaktiga personnummer innebär att fel ålder härleds. År 2023 fanns cirka 1 300 individer med felaktiga personnummer eller annat personnummerformat än svenskt. Det motsvarar 0,4 procent av alla sökande. Av de felaktiga personnumren eller personnummer med annat format kunde cirka hälften rättas till svenska folkbokförda personnummer. För resterande har ålder kunnat härledas med hjälp av kännedom om personnummerformatets konstruktion. Detta bedöms inte påverka statistikens tillförlitlighet negativt.

I tidigare undersökningar har mätningen av behörighet på grund av reell kompetens varit behäftad med problem. Kunskapen hos uppgiftslämnarna kring rapportering av behöriga med stöd av 20 % -regeln verkar dock numera god. Ett fåtal anordnare verkar fortfarande missuppfatta hur de ska rapportera 20% - regeln och punkt 4 då de rapporterar (mot instruktionerna) sökande som behöriga på båda variabler. Detta rättas dock till i bearbetningen av uppgifterna genom att dessa endast räknas som behöriga på 20%-regeln. Problemen bedöms ha minskat över tid och bedöms inte påverka statistiken nämnvärt.

2.2.4 Bortfall

Alla utbildningsanordnare lämnade in uppgifter om de utbildningsomgångar som ingick i undersökningen. Det förkom således inget objektsbortfall i undersökningen.

Partiellt bortfall kan förekomma på grund av att uppgiftslämnare lämnar ofullständiga uppgifter om behörighet och behörighetsgrunderna. Uppgift om behörighet fanns för samtliga rapporterade ansökningar. De personer som påbörjat studier som inte rapporterats som sökande antas ha varit behöriga till utbildningen, uppgift om behörighet enligt 3 kap. 4 § YHF saknas dock för dessa. Därutöver saknas uppgift om behörighet och om behörighet på grund av reell kompetens för ett antal behöriga sökande.

Partiellt bortfall förekommer också för bakgrundsvariabler ifall matchningen mot Registret över totalbefolkningen eller Utbildningsregistret inte ger någon träff. I materialet finns ett antal individer med felaktiga, ofullständiga eller tillfälliga personnummer där bakgrundsvariabler inte har kunnat matchas på.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

I den här undersökningen bedöms registreringsfelet vara litet eftersom frågeblanketten endast tillät avgränsade värdemängder. Kodningsfelet bedöms som litet då programmeringskod från föregående undersökningsomgång har kunnat återanvändas.

Granskning sker i form av personnummerrättning. Rättning av personnummer kan även förledas av kontroll av ålder. Rättning av personnummer är en viktig del av produktionsprocessen eftersom variablerna ålder och kön härleds från personnumret. Även många resultat bygger på sambearbetningar med andra register inom SCB. Det finns ett system för rättning av personnummer där RTB används i sökandet efter ett korrekt personnummer tillsammans med övrig information för personen som namn.

Vid bearbetning mot andra register finns en ökad osäkerhet för sökande inresta från Norden eller andra länder då många inte skaffar ett svenskt personnummer. Inresande från Norden eller andra länder är dock en förhållandevis liten grupp.

2.2.6 Modellantaganden

Uppgift om personnummerformat används för ca 100 individer för att härleda trolig uppgift om utländsk bakgrund, i den mån uppgifter inte gått att ta fram via svenskt personnummer och matchning mot andra register. Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Från MYH får SCB uppgift om studerandes personnummerformat. Denna information kan även användas i sökandematerialet i de fall individen återfinns där. Är formatet danskt, finskt, isländskt eller norskt används den informationen för att skatta till exempel utländsk bakgrund i de fall uppgift inte kan erhållas via bearbetning mot andra register.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken framställs så snart som samtliga utbildningsanordnare har rapporterat in uppgifter till SCB och ingående delregister hos SCB är klara. Statistiken publiceras den 21 mars 2024 vilket innebär att framställningstiden för sökande 2023 är två månader.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvens är en gång per år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt gällande publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen som finns på SCB:s webbplats (www.scb.se/UF0701). Ett urval av statistiken publiceras i Exceltabeller. Statistiken beskrivs översiktligt i en statistiknyhet.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan tillhandahålla mikrodata för statistik- eller forskningsändamål. Mer information om mikrodata för yrkeshögskolan finns tillgängligt på www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilkamikrodatafinns/individregister/yrkeshogskolans-register-for-sokandestuderande-ochexaminerade/.

SCB kan tillhandahålla ytterligare statistik, till exempel för andra redovisningsgrupper, på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i statistikdatabasen, tabeller i Excelformat samt en statistiknyhet.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Detta är 10:e gången som SCB genomför undersökningen. Första gången var år 2014/2015 och avsåg sökande till yrkeshögskoleutbildningar med start 2014. Undersökningsomgångarna har genomförts på ungefär samma sätt med avseende på insamlingsmetod och antal påminnelser. Det finns dock några skillnader av definitioner och instruktioner till uppgiftslämnarna (se kvalitetsdeklaration för tidigare års publiceringar).

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Antal sökande, behöriga sökande och bedömning av reell kompetens har mätts på samma sätt för samtliga utbildningsomgångar och för de år som statistiken redovisas för. De variabler som bildar redovisningsgrupperna har samma källa för samtliga individer i undersökningen. Därför är jämförbarheten mellan redovisningsgrupperna mycket god.

Statistiken över antal sökande, antal behöriga sökande och antal antagna vid start är nettoräknad. Det betyder att när antal sökande redovisas räknas antalet unika sökande per redovisningsgrupp. Personer som sökt flera utbildningar inom olika redovisningsgrupper räknas en gång för varje grupp.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistiken kan till viss del sammanvändas med statistik över sökande till gymnasieskolan och till högskolan. Observera dock att både gymnasieskolan och högskolan har centrala antagningssystem där den sökande rangordnar de utbildningar den söker. Ett sådant centralt system finns inte inom yrkeshögskolan. Statistik om behöriga sökande inom yrkeshögskolan är därför inte jämförbar med statistik över behöriga förstahandssökande inom gymnasieskolan och högskolan.

År 2020 fanns möjlighet att söka till extra omgångar tillhörande samma utbildning. En sökande kan bara finnas med på en av dessa omgångar. Vid jämförelse med statistik för studerande kan den sökande och studerande ha rapporterats på olika omgångar.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Registret omfattas av Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2019:63. Det slutgiltiga observationsregistret bevaras på SCB i 40 år innan överlämnande till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Regler om uppgiftsskyldigheten finns även i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen berörs inte av någon EU-reglering och statistiken rapporteras inte internationellt.

F Historik

Detta är 10:e gången som SCB genomför undersökningen. Första gången var år 2014/2015 och avsåg sökande till yrkeshögskoleutbildningar med start 2014. Jämförbarheten är god från och med sökande till utbildningsomgångar med start 2016.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Anna Gärdqvist
E-post	anna.gaerdqvist@scb.se
Telefon	010 - 479 65 45